

BIBLICKÉ ÚKOLY

pro III. čtvrtletí 1925.

Život Pána Ježíše. (Pokračování.)

„Bude-li kdo chtítí vůli jeho činiti,
ten bude uměti rozeznati, jest-li to učení
z Boha, čili mluvím ja sám od sebe.“
Jan 7, 17.

✽
Dary třinácté soboty (26. září) jsou
určeny pro jednotu Inskou.
✽

Vydavatel a nakladatel
ADVENTNÍ NAKLADATELSTVÍ
Brno-Král. Pole.

1. úkol. — 4. července. Zač. sob. 20. 14.

**Pět podobenství: o zrně hořčičném,
o kvasu, o pokladě v poli, o perle, o síti
rybářské.**

Mat. 13, 31—35. 44—53.

Úvod.

Dřívější podobenství ukázala nám překážky, které zbraňují rozšíření království Božího. Nezkušený to nemůže pochopiti. Proč Bůh nepoužije své moci? Pán Ježíš ukazuje, že použití zevnější moci jest zavržení hodné. Boží království jest království duchovní a musí se vyvinouti mocí svého vnitřního života. Království Boží jest skryté a musí se hledati a nezištně získávati. Krásný začátek není rozhodující, nýbrž teprve konec, žeň rozhoduje.

Otázky.

1. Jak Žid představoval si království Mesiášovo? Mark. 11, 10. Jak to ale bylo ve skutečnosti?
2. Jakým podobenstvím Pán Ježíš rozřešil rozpor? Mat. 13 31. 32. Vylič zrně hořčičné a jeho vyvinutí se! Pozn. 1.
3. Co se vyjadřuje mocným vzrůstem malého zrna hořčičného? V čem jest záruka pro vzrůst království Božího? 1. Kor. 1, 18; Řím. 1, 16.
4. Jak dějiny ospravedlňují toto podobenství? Pozn. 2.
5. V čem záleží tajemství jeho rozšíření se? Mat. 13, 33.

6. Podle čeho lze usuzovati o jeho vnitřní síle? Porovnáním přítomnosti s minulostí ukaž, že křesťanství novým duchem proniklo svět. Pozn. 3.
7. Proč počáteční úspěchy království nebeského byly tak nepatrné? Mat. 16, 24; Luk. 14, 26.
8. Co dosvědčovali lidé svým otálením? Mat. 13, 44-46.
9. Kdo však podle podobenství získává drahocenného pokladu? Pozn. 4.
10. K čemu učedníci byli ochotni? Mat. 19, 27.
11. Jak Ježíš potlačoval jejich vznět uspokojení sebe? Mat. 13, 47—52.
12. Kdy a kým bude dokonáno poslední tříbení? V. 49. Pozn. 5.

Poznámky.

1. Hořčice jest rostlina mající lusky, která v jižních krajinách dosahuje výše 3—4 metrů. Malinké seménko na jedné straně a podivuhodná velikost vrůstu z tohoto seménka na straně druhé, převyšující všechny podobné rostliny, stalo se příslovečným.

2. Bůh začíná malými prostředky. Spasitel narodil se ve stáji. Vyrůstal v tichosti. Po 3½ letech veřejného působení zemřel potupnou smrtí; rybáři a celníci, neučení lidé a laikové jsou jeho žáky a posly. Nejprve 12 učedníků, potom 70, potom 3000 duší o letnicích, potom 5000, a již ve 4. století v Asii oslavovali Pána Iberové, Arméni a Peršané, v Africe Habešané, v Evropě Gotové, Frankové, Irové a Anglosasové. Nyní přes 400 milienů lidí nese jméno Kristovo.

Také počátek misijních dějin podobal se zrna hořčičnému. A nyní! Devatenácté století právem nazývá se stoletím misijním a pohled na dozrávající pole dává nám přemocný obraz. Království Božímu není třeba používati zevní moci; ono se rozvíjí svou vlastní silou. A jako kvas uvnitř proniká těsto a je proměňuje, že

přijímá jeho vlastnosti, tak království Boží proniká jednotlivce i lidstvo, dávajíc nového ducha a nový život.

3. Evangelium pozvolna tvořilo vždy nové postavy, které neznal starý svět. Zdroj, který nám byl otevřen v Kristu, rozlil se na celý život, přeměnil a plodné učinil všechny pozemské okolnosti. Blahodárná zlepšení jsou výsledkem a ovocem křesťanského náboženství. (Zrušení otroctví.) Křesťanství jest nejvyšším a nejmocnějším základem vzdělanosti světa. Nejsprávnějším rozdělením dějin (podle Döllingera) jest a zůstane »svět před a po Kristu«.

4. Království nebeské jest poklad, ležící v hloubi. Většina lidí jsou pohodlní a leniví, aby kopali hluboko. Království nebeské najdou ti, kteří hledají. Kdo jej chce nalézt, musí především hledati to, co jest pravé, spravedlivé a čisté. Království nebeské jest svatyní a přijme jen ty, kteří jsou ochotni odložití starého člověka a obléci nového. Jen svaté hledání vede k nalezení svatého.

5. Pán sám činí rozdíl mezi vnitřním (opravdovým) a povrchním náležením k církvi. Také církvev má poškrvny a vrásky a jsou v ní slabí, nemocní, neschopní a neochotní. Teprve na skonání světa přichází tříbení, které konají andělé Boží, povznesení jsouce nad všelikou poškrvnu. Rozhodne vnitřní způsobilost. Nesmíme se tedy povyšovati. Nikoliv na začátku, nýbrž na konci korunován bude boj víry.

2. úkol. — 11. července. Zač. sob. 20. 10.

Utišení bouře a uzdravení posedlého.

Luk. 8. 22 40. (Mat. 8, 23—34)

Úvod.

Ježíšovy divy zajišťovaly mu zvláštní místo mezi lidem. Jeho moc rozprostírala se nad lidmi, světem i

nad živly přírody. Jeho panství jest neobmezené. Tato plnost moci ukazuje se předivně utišením bouře. Uzdravením posedlého vzrůstá do výše nevyrovnatelné.

Otázky.

1. Proč jest bouře na jezeře tak nebezpečná? Jak se při takové bouři daří?
2. Není-liž to přirozené, že v takovémto nebezpečí učedníci se strachovali? Proč Pán Ježíš se nebál v takovémto postavení? Žalm 91, 1. 2.
3. Proč bylo úkolem učedníků učiniti všechny pokusy k zachránění? Mat. 4, 21. Pozn. 1.
4. Proč vzbudili Mistra? Byla to důvěra? Luk. 8, 25a; Mat. 8, 26a.
5. Jak působilo v lidu zachování? Mat. 8, 27. Jak to působilo na učedníky? Proč působení při nich musilo býti hlubší než při ostatním lidu?
6. Kde ve Starém zákoně shledáváme se s podobnou nedověrou? Z příkladu Davidova a Lutherova neb Husova ukaž pravou víru v Boha!
7. Koho Pán Ježíš potkal v krajině Gadarenské? Luk. 8, 26. 27. Jakým nebezpečím byli tito posedlí? Mat. 8, 28.
8. Co však se stalo místo ohrožení? Luk. 8, 28. Kdo musí uznati velebnost Ježíšovu? V. 29. 30.
9. Jakou zvláštní prosbu měli ďáblové? Mat. 8, 31. 32. Co při tom asi mohli obmyslet? Pozn. 2.
10. Kam se vepři obrátili pod vlivem Ježíšovým? Luk. 8, 33; Ž. 145, 5. Proč nikdo z Gadarenských neodvážil se vztáhnouti ruky na Ježíše? V. 34. 37. Pozn. 3.
11. Srovnej postavení a chování se uzdravených před a po jejich osvobození! V. 27. 29. 35. Co bylo tím prokázáno pro množství? Verš 36.
12. Proč Ježíš chtěl, aby uzdravení zůstali ve své domovině? V. 39; Skt. 1, 8.

Poznámky.

1. Jakožto lodníci musili konati svou povinnost a učiniti všechny pokusy k zachování lodi. Ježíš neznal práci lodníka a proto na tomto místě nemohl přispěti k zachování lodi.

2. Měla-li jim býti vyrvána moc nad lidmi, chtěli ve svém díle pokračovati aspoň ve zvířatech. Zdá se, že kromě toho chovali ještě zvláštní myšlenku. Chtěli totiž dílo Páně uvést do špatné pověsti. Ale při tom se jim snad podaří také samého Pána zničiti. Ve vepřích mohli pracovati jen mechanicky, a tyto nástroje bez vůle chtěli popuditi proti Pánu, aby je zničili. Ale Pán mocně rozkazuje i beze slova. Vepři utonuli v jezeře. Pán Ježíš ukazuje, že jedna duše jest mu mnohem cennější, než sebe větší ztráta pozemského majetku.

3. Gadarenští se neodvážili Pánu domlouvati. Oni poznali, že On jest více než obyčejný člověk. Prosili Ho, aby odešel z jejich končin. Ačkoliv přítomnost Boží jest lidem často zřejmá, strachují se. Hříšníci nejsou hodni přijmouti to, co jest svaté. Luk. 5, 8.

3. úkol. — 18. července. Zač. sob. 20. 03.

Dceruška Jairova.

Mark. 5. 21 – 43. (Mat. 9, 18–26; Luk. 8, 41 – 56.)

Úvod.

Pán Ježíš jest nestranný. Zevní okolnosti, společenské postavení, národnostní původ u něho nerozhodovaly. On hledí na vnitřní stav srdce a jest ochoten v lásce udělit pomoc těm, kteří o ni prosí. On má zálibení v milosrdenství.

Otázky.

1. Jaký úřad zastával Jairus? Mark. 5, 22. Jakou osobností podle toho musil býti? Pozn. 1.

2. Jaká touha vedla jej k Ježíši? V. 23. Co usuzujeme z jeho prosby k Ježíšovi? Jak Pán Ježíš ospravedlnil jeho důvěru? Verš 24.
3. Kdo jest druhým prosebníkem v téže hodině? V. 25. Vylič její smutný osud! V. 26. Pozn. 2.
4. Jakým způsobem přednesla svou prosbu? V. 27. 28. Co jí zbraňovalo vysloviti svou prosbu přede všemi? Pozn. 3.
5. V čem vrcholila její snaha? Mark. 9, 23. Jak byla odměněna její víra? Mat. 9, 22.
6. Proč Pán Ježíš nepomohl mocným slovem zároveň knížeti? Pozn. 4.
7. Jaká zpráva nyní došla? Mark. 5, 35. Co dosvědčuje Ježíš svými přívětivými slovy? V. 36.
8. Jak se Ježíš choval ku pohřebnímu nářku? V. 38. 40. Srovnej toto jeho počínání si s oním při vyčištění chrámu!
9. Jak působilo Ježíšovo vysvětlení, že dívka spí? V. 39. Co tím vyznali?
10. Jakým způsobem obživil Ježíš mrtvou? V. 41. Co tím zjevil? Jan. 5, 26; 14, 6.
11. Na čem i nyní činí Pán svou pomoc závislou? Žid. 11, 6.

Poznámky.

1. Kníže školy měl významné postavení. Ve škole (synagoze) byl třetím úředníkem; nejvyšším úředníkem byl velekněz a druhým byl vrchní nad kněžími. K tomuto úřadu nebyl volen nikdo, kdo od vysoké rady neměl vysvědčení, že má k tomu schopnosti. Volili jej členové synagogy. Jeho povinností bylo, dohlížeti na všechna ustanovení, náležející k službě Bohu.

2. Tok krve byl podle zákona znečišťující a nemocí velmi zeslabující; také byl důvodem k rozluce manželství. Takové ženy jsou velice nesmělé a nervově slabé.

3. Stud jí zbraňoval, aby svou nemoc jmenovala před všemi. Tak cítila se vinnou, protože jako zákonně nečistá vmísila se mezi lid a chtěla se dotknouti svého vznešeného učitele. Obmezila se tedy na to, že beze slova dotkne se podolku roucha jeho. Nebyla při tom úplně prosta pověry. Proto Spasitel zdůrazňuje víru.

4. Smýšlení knížete Jej nutilo, aby se svou pomocí otálel. Musí býti odstraněn poslední zbytek farizejské domýšlivosti. A ten bude zlomen na smrtelném loži jeho dcery. Zde očekával pomoc jen z milosti Páně. Tím dosažen byl cíl zkoušky.

4. úkol. — 25. července. Zač. sob. 19. 55.

Ježíš uzdravuje dva slepce a němého.

Mat. 9, 27 – 38.

Úvod.

Kdo v Kristu dosahuje uzdravení, nalézá v Něm život a plnost. On se nespokojí tím, že uzdraví nebo vzkřísí. Vyzbrojuje nás také silami, kterých jest nevyhnutelně třeba ku požadavkům a zkrášlení života: slepému dává zrak, němému řeč. A všeliká jeho prokazování pomoci způsobují prosícímu nejenom časné, nýbrž i věčné dobrodiní. Náš děj ukazuje nám novou stránku pomoci Páně.

Otázky.

1. Jak divy Ježíšovy působily na slepce? V. 27. K čemu použili té příležitosti?
2. Jakým zvláštním způsobem pozdravili Spasitele? V. 27. Koho v Něm musili poznati? Izai. 61, 1. 3; Skt. 3, 18.
3. Jak mocná byla jejich touha? V. 28a. Jakou podmínku ke své pomoci dával Ježíš? V. 28b.

4. Jaký úspěch mělo jejich určité vyznání? V. 29. 30a. Co Ježíš opět dosvědčil? Luk. 4, 18; Jan. 1, 9.
5. Jaký význam to má nyní? Jan. 8, 12.
6. Proč Ježíš tak vážně napomínal uzdravené, aby mlčeli? V. 30b. Pozn. 1.
7. Koho přivedli potom k Ježíši? V. 32. Co bylo vysloveno přivedením nemocného?
8. Proč Ježíš tak rychle pomohl? V. 33; 1. Jan. 3, 8. Které krásné slovo vyplnilo se na němém? Izai. 32, 4. Použij to na nás! Žalm 58, 2a; 63, 7; 50, 23.
9. Jak farizeové chovali se v té době ku Pánu Ježíši? Mat. 9, 3. K jakému obvinění pudila je jejich nenávist? V. 34.
10. Jak evangelista ještě jednou celkově vyličuje činnost Ježíšovu? V. 35—38.
11. K čemu obcházení míst dalo Pánu příležitost? V. 36. Jaký úsudek musil vysloviti, vida velikou potřebu? V. 37.
12. Kdo však jest větší než žeň? V. 38. Co jest klíčem ku pokladnici Boží? V. 38; Žalm 60, 14. Pozn. 2.

Poznámky.

1. Kdyby se byl Ježíš v této první době svého působení cele vydal za Spasitele, byl by se asi lid pokusil učiniti Jej králem, jako na konci jeho činnosti. Takový pokus byl by způsobil nenávist židovských starších a hněv zástupců římské vlády, čímž — po lidsku řečeno — dílo Kristovo bylo by vážně ohroženo a znemožněno. Kdyby byli kněží znali bližší okolnosti při uzdravení malomocného, byli by asi svedeni k vyřknutí horšího úsudku. Ježíš chtěl, aby se muž ukázal v chrámě dříve, než kněžím dostane se nějaké zprávy o tomto divu. Jen takto mohlo býti nestranně rozhodnuto a uzdravenému dovoleno, aby se opět spojil se svou rodinou a svými přáteli.

Ježíš měl ještě jiné úmysly na zřeteli, když onomu muži prikazoval, aby mlčel. On věděl, že jeho nepřátelé ustavičně se snažili jeho dílo ničití a lid proti němu popuditi; věděl také, že rozhlášením tohoto uzdravení shromáždili by se kolem něho jiní malomocní a tím byla by vzbuzena obava, že lid stykem s nimi se nakazí. Tím, že by kolem sebe shromáždil malomocné, byl by dal důvod k obvinění, že porušil hranice obřadného zákona. Takovýmto způsobem bylo by zabráněno jeho dílu kázati evangelium.

2. Pán žně nedopustí, aby se nedostávalo žádoucích dělníků. Jak by Bůh opustil dobré dílo, které započal! Tak pohlížel Ježíš přes přítomnost, pečuje tak zároveň o budoucnost. Poukazoval na mocného pomocníka našeho. Modlitba jest klíčem ke zbrojnici a pokladnici Boží.

5. úkol. — 1. srpna. Zač. sob. 19. 40.

Poslání dvanáctí. (I. díl.)

Mat. 10, 1—42. (Mark. 6, 7—13.)

Úvod.

Pán Ježíš vyzval své učedníky, by prosili Pána žně, aby vypudil dělníky na velikou žeň. Nyní nám evangelista vypravuje, jak on sám svých dvanáct učedníků povolal, vystrojil a poslal. Při tom se dozvíme, podle jakých zásad chce Kristus, aby se práce v království Božím konala, což nyní jest zvláště důležité. Tyto verše lze takto rozdělit:

- a) Dvanáct učedníků. V. 1—4.
- b) Poslání. V. 5—8.
- c) Činnost apoštolů. V. 9—15.
- d) Utrpení apoštolů. V. 16—22.
- e) Jejich ochrana a odměna. V. 23—33.
- f) Nenávist světa, vítězství učedníků. V. 34—42.

Otázky.

1. Jaké zařízení mělo později sloužiti k dalšímu rozšíření evangelia? Mat. 10, 1a. Při které příležitosti byli povoláni? Mat. 4, 18; 9, 9; Mark. 3, 14; Luk. 6, 12. 13; Jan 1, 25—51.
2. Jmenuj těch dvanáct jejich jmény! Mat. 10, 2—4. Proč jich bylo právě dvanáct? Pozn. 1. Představ jednotlivé muže podle jejich vlastností.
3. Jací to byli lidé? I. Kor. 1, 26; Mat. 11, 25. 26. Jakými zvláštními dary byli vyzbrojeni? Mat. 10, 1.
4. Kam byli nejprve posláni? V. 5. 6. Proč? 2. Mojž. 4, 22; 19, 5. Pozn. 2.
5. Co vyžadovala práce mezi pohany? Pozn. 3. Co mělo býti obsahem jejich kázání? V. 7.
6. Co musí ustoupiti před mocí nebeskou? V. 8a. Jaké smýšlení měli zjevovati? V. 8b; I. Petr. 5, 2.
7. Jak Ježíš smýšlel o připravení se a úzkostlivé starosti učedníků? V. 9. 10. Jak sám se v tom choval?
8. Čím Pán odůvodňuje své nařízení? V. 10, poslední věta. Co tím chce říci? Pozn. 3.
9. Kde se měli uhostiti? V. 11. Jak tedy měli působiti? Izai. 42, 1.
10. Co jest to jedno, co měli dáti světu? V. 12. 13a; Filip. 4, 7. Jak Pán Ježíš odstraňuje jejich úzkostlivost při takové odpovědnosti? V. 13b.
11. Jak dalece měli se osvědčiti jako poslové pokoje? V. 14. Pozn. 4.
12. Proč není třeba sáhnouti k svépomoci? V. 15; I. Petr. 2, 23.

Poznámky.

1. Počtem vyjadřovalo se přímé spojení s dílem starozákonním. Dvanáct vyvolených jest dvanáct praotců nového Izraele, který se utvořil na slovech Ježíšových a jež Kristus počal uváděti do světa na místo starého.

2. Rozkaz Spasitelův daný dvanácti: »Na cestu pohanů nechodte a do města Samaritánských nevcházejte!« neznamená, že jeho evangelium nikdy by se nemělo hlásati národům jiným. Každé veliké hnutí má někde svůj počátek. Tak Galilea svou polohou výborně se hodila ku počátečnímu zvěstování poselství: »Přiblížilo se království nebeské.« Ačkoliv Židé dlouho vykonávali správnou službu Bohu, přece mnozí pobloudili od cesty spravedlnosti a skutečně to byly »ovce zahynulé«. Bylo to velmi správné, aby oni dříve než ostatní slyšeli svolání ku pokání a reformaci a k dosažení občanského práva v říši Spasitelově. Dosud neuplynula určená k tomu doba prorokem Danielem (9, 24), zbývalo ještě sedm let pro zvláštní dílo lidu Danielova »podle těla« a pro Jerusaleem, město svaté. Bylo by to předčasné, kdyby se byli obrátili ku pohanům. Proto cno naučení u Mat. 10, 5. 6.

3. Zvěstování evangelia vyžaduje potřebné dary a síly. Dobrá vůle nestačí. Sami musíme býti vyspělými. Apoštolé ještě nebyli schopni pracovati mezi pohany. Nejprve měli poznati bídu svého vlastního lidu a z této práce měli získati potřebná naučení pro práci další. Z malého díla měli přijíti do velikého.

4. Pozdravení pokoje není nadarmo. Buď se vyplňuje na tom, komu se dává, nebo na tom, od koho pochází. Z toho čerpají sílu, aby se jako poslové pokoje uchovali i tam, kde se s nimi zachází jako s vetřeli a rušiteli pokoje. Oni odcházejí bez hněvu a spokojí se tím, že vyrazí prach ze svých noh. Židé, kteří se vrátili z pohanských zemí, hleděli na hranicích vyraziti prach ze svých noh. To bylo obrazem přerušení veškerého spojení s modlářskými pohany. Do domů a měst nesmí apoštol používatí jiné cesty, nechtějí-li lidé slyšeti ničeho od Ducha svatého. Bůh jest ten pravý soudce.

6. úkol. · 8. srpna. Zač. sob. 19. 34.

Vyslání dvanácti. (II. díl.)

Mat. 10, 16 - 42.

Otázky.

1. Proč posláni od Ježíše jest tak nebezpečné? V. 16. Jakým způsobem lidé budou chtít učedníky zastrašiti? V. 17.
2. S kým při zpěčování bude se pracovati, aby se dosáhlo rozsudku smrti? V. 18. Čím se stali lidé? V. 17.
3. Jakého nepřírozeného prostředku se v nouzi použije? V. 21. Proč jest to odporné i povaze vlčí?
4. Proč učedníci Ježíšovi byli tak nenáviděni? V. 22: Skt. 4, 12. Kdy a kde slova Ježíšova vyplnila se v celém rozsahu?
5. Proč učedníci přes všechno to nemuseli se báti? V. 16a. (Zdůrazni druhé slovo!) Pozn. 1.
6. Jakou radu dává Ježíš? V. 16b. Pozn. 2. K čemu soudní jednání dává nejlepší příležitost? V. 18.
7. Proč nemusejí se báti takové chvíle? V. 19. 20.
8. Z jakého stanoviska měli pohlížeti na svá utrpení? V. 24. 25.
9. Jaká naděje je povzbuzuje ve všech souženích? V. 26. Jak proto směli vystoupiti? V. 27.
10. Jak daleko jen sahá moc člověka? V. 28. Pod čím ochranou jsou věřící? V. 29—31. Proč? V. 32. 33.
11. Jak Spasitel vysvětluje vlastní odpor lidí? V čem záleží pravá příčina nepřátelství? V. 34. Pozn. 3.
12. K čemu upřímný musí býti ochoten? V. 38. 39.
13. Jak Ježíš ještě jednou hledí posílit bezpečí učedníků? V. 40—42.

Poznámky.

1. Oni se nevydali mezi vlky svémocně a svévolně. Ježíš rozkázal, oni uposlechli.

2. Práce pro Pána vyžaduje jasného ducha a čisté srdce. Obého jest nutně třeba. Kazatel potřebuje obé: čistotu i moudrost. Duch i srdce mají státi na stejné výši.

3. Odpor lidí může se zdáti podivný. Záleží snad vina na poslech a kazatelích? Příčina nepřátelství záleží v evangeliu samém. Pokoj Boží nepřipouští pokoj s hříšníkem. Kde se zjeví Kristus, musí nastati rozhodnutí. Jeho poslání pokoje vtiskuje do ruky meč. On netrpí odporného vlivu. A tento boj většině lidí se nelíbí. Žítí se vším světem v přátelství, toho se nechtějí zřící. Chce-li někdo jinak, jest rušitelem a musí se proti němu bojovati, byť to byl i domácí (člen rodiny). Tak stává se rozhodnutí v domě.

7. úkol. — 15 srpna Zač. sob 19 21.

Nasycení pěti tisíců. Ježíš chodí po moři.

Mat 14, 14 33

Úvod.

Odkud má tento takovou moudrost a moc divůčinění? Odkud všechno to má? Tyto otázky hýbaly lidem v Nazaretě, otrásaly čtvrtákem Herodesem, zaměstnávající velikou většinu. Ale uspokojující odpovědi nenašli. Tělo a krev nemohou odhaliti tajemství království Božího. Nám jest třeba zjevení od samého Pána. On sám může dáti správnou odpověď. On to nečiní podle způsobu zákoníků, nýbrž v duchu Vykupitele dokonáním přesvědčujícího díla.

Otázky.

1. Proč se Ježíš vyhnul nástrahám, které mohl činiti Herodes? V. 13a; Jan. 2, 4. Pozn. 1. Komu se však nechtěl skrýti? V. 13b.

2. Co bylo jeho životní zásadou? V. 14. V čem tedy záleží jeho velikost? Luk. 19, 10.
3. Jaké okolnosti přišly? V. 15. Co chtěl Ježíš zjevit učedníkům svým vybídnutím? V. 16. Jak oni ukázali svou bezmocnost? V. 17.
4. Vylič další děj! V. 18—20. Čím Ježíš počal své dílo? Mark. 6, 41; Žalm 145, 15; 107, 9.
5. S jakým úspěchem se Ježíš modlil? Mark. 6, 42. 43. Co tím dosvědčil? Žalm 23, 5; Jan. 10, 11.
6. Proč se vyhnul oslavování od lidí? Jan. 6, 14. 15; Mat. 14, 23. Pozn. 2.
7. V jakém postavení byli učedníci? V. 24. Které zaslíbení se při nich mělo splnit? Jer. 15, 11; Žalm 46, 2.
8. Jak se to stalo, že Ježíš přišel v pravý čas? Pozn. 3. Proč moře nemohlo mu býti překážkou? 1. Mojž. 1, 9. 10; Kol. 1, 16.
9. Jaký dojem činila přítomnost Ježíšova na učedníky? V. 26. Pozn. 4. Jakým způsobem něžným je uklidnil? V. 27.
10. Proč otázku Petrovu můžeme nazvat smělou? V. 28. Co mu nestačovalo? Na čem závisí hodnověrnost? Soud. 6, 39.
11. Proč Pán Ježíš přijal jeho smělý požadavek? 1. Petr. 2, 23. Jaký výchovný úmysl s tím Ježíš spojil? Pozn. 5.
12. O čem Petr pochyboval? V. 30. Co způsobila pomoc Ježíšova? V. 32; Izai. 43, 2. 3; 1. Kor. 11, 31.
13. Jak mocně působila skutečnost? V. 33.

Poznámky.

1. Není to bázeň. Pravá víra v Boha zná také moudrost a rozumnost. Pán Ježíš jest ve službě Otcově, nehledá své cti. Musí Jej viděti ještě tisícové, kteří po něm touží.

2. Pán Ježíš nechce podlehnouti vábení lidskému. Proto prosí o sílu od Otce, aby své poslání jakožto Spasitel v trpělivosti a lásce mohl vykonati. Chce oslaviti jméno Otcovo. A tato modlitba byla vyslyšena.

3. S výše, kde se Ježíš modlil, prohlédl temnotou noci a viděl nebezpečí svých dítek. Jeho život nebyl lenivým přihlížením, nýbrž pozorností láskyplného pomocníka. Předivnými cestami šel k jejich pomoci.

4. Možnost, že by byl tak nablízku, neshodovala se s jejich představami. Místo aby se vznesli výše, nechali se pověřou strhnouti do hlubiny. Nebylo pomoci. Člověk stydí se doznati přímé zasáhnutí milosti. Tak velice převyšuje Boží milosrdenství schopnost chápání.

5. Petr měl zakusiti, do jakého nebezpečí strhuje vše-
tečnost. Jako volá Petr, tak nevolá žádný hrdina: jeho neúspěch jest zjevný. To jest ctí Petrovou, že se zjevně přiznává. Nechce obelhávat sám sebe. Žaloba na sebe samého jest jeho zachráněním a jeho velikostí.

8 úkol — 22. srpna. Zač sob 19. 08.

Chléb života

Jan 6 22 - 71

Úvod.

Při tomto úkole máme obsáhlou, podle obsahu těžkou kapitolu Bible. K lepšímu pochopení úkol rozdělíme si na 5 dílů.

A. Jak máme hledati Ježíše. V. 22—29.

B. Ježíš, chléb života. V. 30—51.

C. Ježíš, pravý pokrm a pravý nápoj. V. 53—58.

D. Ježíš, Duch obživující. V. 59—64.

E. Ježíšovy otázky ke dvanácti. V. 65—71.

Otázky.

A. Jak máme hledati Ježíše.

1. Kterou myšlenkou zaměstnával se zástup? V. 22 až 24. Jak ale smýšlel Pán? V. 26; Luk. 12, 19—21.

2. V čem záleží pravé hledání? Amos 8, 12. Na čem závisí nalezení? V. 29. Kam vede tato víra? V. 27. Pozn. 1.

B. Ježíš, chléb života.

3. Jak působila výtku na lid? V. 30. Jaký chléb života hledali? V. 31. Jak Ježíš se postavil proti tomuto názoru? V. 32. Pozn. 2.

4. Na jaký původ ukazuje chléb života? V. 33. V kom je to ztělesněno? V. 35 a. Pozn. 3.

5. Jaká podmínka musí se splnit, aby se toho dosáhlo? V. 35 b. Jak daleko sahá jeho ochotnost? V. 37 až 39.

6. Co způsobila slova Ježíšova v lidu? V. 41, 42. Co však jediné, podle odpovědi Ježíšovy, vede k cíli? V. 44, 45. Pozn. 4.

7. Kdo jest ten jediný a pravý tlumočník Boží? V. 46 až 49. V čem tedy záleží živé křesťanství? V. 48; Jan 7, 38. Pozn. 5.

C. Ježíš, pravý pokrm a pravý nápoj.

8. Jakým mocnějším způsobem zdůrazňuje Ježíš opět, že bez Něho není života? V. 51—55. Jak se má těmto slovům rozuměti? Pozn. 6. V čem záleží celé tajemství křesťanského života. V. 56.

D. Ježíš, Duch obživující.

9. Čím dosvědčí Ježíš své výroky o svém Božském původu? V. 62. Jakou zásadou hledí Ježíš posloužiti učedníkům ke srozumění? V. 63; Jan 3, 3; Řím. 8, 14; 1. Jan 3, 24.

E. Ježíšovy otázky ke dvanácti.

10. Jakou cestu mnozí nastoupili? V. 66. Jakou otázku dal Ježíš dvanácti? V. 67.

11. Čeho si byli vědomi v rozhodné chvíli? (Svobody). Jan 7, 17. Jak výmluvně zůstal se Petr jejich rozhodnutí? V. 68, 69.

12. Na čem tedy závisí poznání? V. 69; Jan 11, 40.

Poznámky.

1. K životu věčnému potřebujeme pokrm, nikoliv pokrm, jaký připravují kuchaři-mistři ve světě nebo kuchaři církevní. Potřebujeme pokrm Božský. Ten nám dává Ježíš, jemuž Bůh vtiskl pečeť jedinečnosti. Jelikož jen on může dát tento chléb, chce, abychom Jej jen proto hledali.

2. Židé mysleli na Mojžíše. Jeho mana zajisté byl pokrm předivného původu, ale přece jen druhu hmotného. Tento chléb, ačkoliv byl dobrý, Izraelským se posléze zošklivěl. Na slunci se rozhrál, pakliže jej uschovali, zasmrádl. Ti, kteří jej jedli, ve svých hříších zemřeli. Byl-li to chléb nebeský?

3. Pravý chléb sestupuje, jest osobní. Je to sám Ježíš, nikoliv jeho učení. Nám jest třeba plného společenství životního s ním. On, osobně pochopený, v nás působící Ježíš, jest ten chléb života.

4. Otec poslal Syna, aby lidstvo smířil s Bohem. Kdo chce přijíti ke Kristu, musí také mít touhu po Otci. Tak nás táhne Bůh. Otec táhne a vyučuje; člověk slyší a učí se.

5. Živé křesťanství jest osobní Kristus. Všecko jest založeno na jeho osobnosti. Jáť jsem — to jest jeho veliké slovo. On jest naší vírou i naší nadějí. On jest obsah našeho života.

6. Na místo staré smlouvy přišla nová, smlouva duchovního znovuzrození. Tam byl střediskem oltář; zde

jest sám Kristus. V oběti bylo zobrazení; Kristus jest obět sám. Obětování různých věcí bylo odstraněno obětováním krve. Kristus jest jediným prostředníkem mezi Bohem a lidmi. Bez něho není života, není vykoupení ani smíření. Tato slova netýkají se sv. Večeře Páně; smysl těchto slov jest společenství s Kristem.

9 úkol. — 29. srpna Zač sob 18 53.

Ježíš a žena Kananejská.

Mat 15, 21—28

Úvod.

Pán Ježíš použil setkání se s ženou, aby své učedníky poučil o svém synovství Božském a názorným způsobem aby jim ukázal, že její přednosti nemohou obstát ani býti ospravedlněny před lidskými pocity ani před vírou, jakou skutečně mají pohané. Příběhu porozumíme nejlépe, pozorujeme-li, že Ježíš zde mluví jen proto ve smyslu učedníků a úzkoprsého nazírání židovského, aby tím ukázal jejich nepodstatnost stanoviska.

Otázky.

1. Při které příležitosti slyšeli jsme Ježíše jmenovati Sidon a Týrus? Mat. 11, 22. Kde ležela tato města? (Viz mapu.) Proč Ježíš šel do této krajiny? Mat. 10, 23; Jan 11, 4.

2. Jaké okolnosti pudily ženu kananejskou k Ježíši? Mat. 15, 22. Za jakých předsevzetí Ježíš vždycky pomáhal? Mat. 8, 8. 10. 13; 13, 58.

3. Jak matka mohla říci: Smiluj se nade mnou? V. 22. Jak se choval Pán Ježíš? V. 23 a. Proč je to podivné?

4. Kdo se zastal ženy? V. 23 b. Jaké smýšlení lze poznati z jejich přímluvy? V. 23 c. Pozn. 1.

5. Jak odpověděl Ježíš? V. 24. Co touto tvrdou odpovědí měli si učedníci uvědomiti? Pozn. 2.

6. Vzdala-li se láska matčina naděje? Jaký smělejší pokus učinila? V. 25.

7. V jakém smyslu ryze židovským odpověděl Ježíš? V. 26. Kdo byl by spokojen tentokráte s odpovědí Ježíšovou? Pozn. 3.

8. Proč mohla žena snadno snést odmítnutí?

9. Jaký hlubší smysl poznala asi žena ze slov Ježíšových? Z čeho to vysvítá? V. 27.

10. Co zřejmě vysvítá z jejich slov? V. 28. Pozn. 4.

11. Jaký Ježíš jest nyní patrný? V. 28 b; Ž. 145, 9.

12. Co tedy vede k cíli?

Poznámky.

1. Utrpení pohanky nikterak se jich nedotklo. Oni se starali o své vlastní pohodlí a bezpečnost. Pán se nemá nad ní smilovati; má jí hoditi nějakou almužnu, aby byl pokoj.

2. Židé pokládali se za ty, kterým se dostává předností. A Ježíš chce říci: Jak můžete vy, jakožto Židé, ve své ztrnulosti zastávat se této ženy? Není-liž ona, a to právem, jako pohanka vyloučena z milosrdenství Božího? To byla pádná odpověď. Učedníci již cítili následky úzkoprsosti. Vylučování vede k hrubosti. Stále si uvědomovali zatvrzelost židovského chápání.

3. Ježíš odpověděl úplně ve smyslu židovského bohosloví. Při těchto ostrých slovech musil zajisté svému srdci činiti násilí. Ona jest nečisté a opovržené stvoření. Proto pryč s ní! Není to možné! Zároveň lze pozorovati, že při těchto slovech srdce Ježíšovo se zachvívá. To také cítila i ona žena.

4. Její odpověď jest pokorná a skromná. Ale ona mluví u veliké víře. To jest hodno nejvyššího ocenění. Učedníci to také poznali a jejich odpor byl zlomen.

Ježíš v úsudku svých vrstevníků.

Mat. 16, 1—28.

Úvod.

Důstojnost Ježíšova vzrůstala každým dnem. Jeho učení a skutky zajišťovaly mu velikou vážnost. Nepřátelé se počínali chvěti. Proto se rozhodli, učiniti konec jeho působení. Fariseové a saduceové, jejichž způsob života i učení bylo přece rozdílné, v této jedné věci se spojili. Ježíš odvrací jejich pozornost. Potom používá příležitosti, aby zkoušel znalost svých učedníků, a to pro ně samé. Aby poznání jeho Božského synovství opět nepozbyli, pospíšíl poukázati jim na budoucnost, kterou On i oni měli před sebou. Máme tedy tři díly:

A. Ježíš proti fariseům a zákoníkům.

B. Lidé, Ježíš a Petr.

C. Utrpením k slávě.

Otázky.

A. Ježíš proti fariseům a zákoníkům.

1. Co lid všeobecně očekával od Mesiáše? Joel 3, 3. S jakým požadavkem proto přišli fariseové a saduceové?

V. 1. Jaký úmysl však se v tom skrývá?

2. Jak Ježíš zahanbil jejich zchytralost? V. 2—4. V čem podle těchto slov byli zkušeni? Co také nechybělo v Božích věcech? V. 3, konec.

3. Jaké jediné znamení mělo jim býti ještě dáno? V. 4. Proč tím nemůže býti míněno vzkříšení? Pozn. 1. Co tedy tím máme vyrozumívati? Mat. 12, 41.

B. Lidé, Ježíš a Petr.

4. Kladl Ježíš váhu na veřejné mínění? V. 14. Co tedy svou otázkou obmyšlel? V. 15. Pozn. 2.

5. Jak odpověděl Petr? V. 16. Co jest znáti z odpovědi Ježíšovy? V. 17. Pozn. 3.

6. K čemu toto poznání učinilo Petra schopného? V. 18. Pozn. 4. Co přece zůstává pravdou? 1. Kor. 3, 11.

7. Co však potřebuje církev? 1. Petr 2, 4, 5. Podporuje-li se těmito slovy vládychtivost Říma? Pozn. 5.

8. Jaké třetí zaslíbení dostává Petr? V. 19. Jaký Petr jest zde osloven? 1. Kor. 2, 14, 15.

9. V čem tedy záleží tato moc? Pozn. 6.

C. Utrpením k slávě.

10. Jaká cesta vede k slávě? V. 21. Co ukazují slova Petrova? V. 22. Od koho pocházela tato slova?

11. Jak na to pohlížel Ježíš? V. 23. Chce tím Pán snad prohlásiti Petra za satana? Pozn. 7.

12. Jaké vážné napomenutí připojuje Ježíš? V. 24 až 26. Kdo jednou přijde místo služebníka? V. 27. Čeho se někteří dožijí? V. 28; Mark. 9, 1, 2.

Poznámky.

1. Kdyby byl Ježíš poukazoval na své vzkříšení, byl by vyšel vstříc požadavku o znamení. Tím by se byl zavázal ukázati se cizoložnému pokolení jako vzkříšený. To se však nestalo. On se zjevil učedníkům a věřícím. Ostatně Ninivetští neměli ani tušení o zachování Jonášově. Porovnání jest tedy jiného druhu. Záleží v kázání pokání. Obyvatelé ninivetští věřili kázání Jonášovu o pokání a obrátili se. Toto znamení mělo býti dáno Židům. Měli býti napomínáni ku pokání samotným Ježíšem, kterýž jest větší než Jonáš. (Porovnej Mat. 24, 14, pro dobu poslední.)

2. Ježíš věděl, jak pravda a množství málo se shodují. Ale učedníci měli si učiniti jasný pojem o tom, co je pojí s Ježíšem.

3. Radost zaznívá ze slov Ježíšových. Určité vyznání Petrovo jest zárukou, že se zakořenilo v lidstvu a našlo i svou církev. Takový počátek dává naději na dobrý pokrok.

4. Petrův názor víry pochází od Otce, od Ducha s hůry. Tento Duch povede církev dále. (Filip 1, 6.) Toto poznání učinilo Petra schopného zaujmouti čestné místo. Pomysli na letnice!

5. Základním a úhelním kamenem jest jen **Petrus**, jemuž bylo dáno zjevení s hůry, ten učedník, který se směle přiznával ke Kristu. To jest platné, nehledě na čas a místo, na jméno i stáří. Nabyli-li víra živého útvaru, tedy pracuje a získává, staví a upevňuje. Pokud církev setrvává na tomto skalopevném základě (opravdové vyznávání Krista), jest bezpečná. Církev nemůže zahynouti, jelikož víra jest jedinou cestou do království nebeského.

6. Jenom živá víra má klíče, může rozhodovati, kdo přijde do nebe. Ona jediná ví, co před Bohem jest dobré a správné. Skrze ní udílí se nám věčné a neomylné pravdy. Viz Mat. 18, 18; Luk. 11, 52.

7. Tak málo jako Ježíš učinil Petra skalou, tak málo prohlašuje jej zde za satana. Svévolnost jest od satana.

11. úkol. -- 12. září. Zač. sob. 18. 23.

Proměnění.

Mat. 17, 1—9. (Mark. 9, 1 - 13)

Úvod.

Podle slov Ježíšových (Mat. 16, 28) mohli učedníci živě sníti o své budoucí slávě. Zde jest třeba jasného a zřetelného poučení. Při vhodné chvíli mají poznati, jak jejich tělesná očekávání málo se shodují se spasitelným plánem Božím. Proto se Ježíš rozhodl dopřáti jim zvláštního pohledu do své nejvnitřnější podstaty, jakož i na postavení zástupce staré smlouvy a samého Boha.

Otázky.

1. S jakým úmyslem Ježíš jednoho dne vzal Petra, Jakuba a Jana s sebou na horu? Mat. 17, 1; Luk. 9, 28.

2. Proč Pán měl zřetel jen na tyto tři? Pozn. 1. Co se stalo při modlitbě? Mat. 17, 2.

3. V jakém způsobu zůstával Ježíš až dosud při všech divech? Filip 2, 7. Co se zjevilo zde? Žid. 1, 3; Zjev. 1, 14, 15.

4. Kterí mužové staré smlouvy se ukázali? V. 3. Pozn. 2. Co bylo předmětem jejich rozhovoru? Luk. 9, 31.

5. Jakým sinýšlením tělesným nechává se Petr opět vésti? Mat. 17, 4.

6. Jakým způsobem přiznává se Bůh sám k dílu svého Syna? V. 5.

7. Kdy již dříve obdržel Ježíš toto svědectví od svého Otce? Mat. 3, 17.

8. Proč tehdy bylo to pro Něho důležité? Proč v této chvíli je to významnější?

9. Jaké důvody měl asi Ježíš, když přikazoval učedníkům, aby mlčeli? V. 9. Pozn. 3. Jak Petr později ocenil tuto událost? 2. Petr 1, 16—19.

10. Jakou otázku dali nyní učedníci? V. 10. S čím tato otázka byla spojena? V. 9, poslední část; Skt. 1, 6.

11. Co jest přední podmínkou pro příchod království Mesiášova podle slova prorockého? Mal. 3, 1; 4, 5. Jak Ježíš vykládá tato slova Písma? Mat. 11. 7. 10. 14; 17, 12.

12. Co učedníci nyní pochopili? V. 13. O čem nám to svědčí? Skt. 8, 30 31.

Poznámky.

1. Pán se nedal opanovati nějakou stranickou láskou. Měl zřetel na stav jejich srdce a na schopnost chápání. Ostatní chovali se ke slovům Ježíšovým (Mat. 16, 28) lhostejně a tupě. Tito tři uvažovali o tom ve svých srdcích a nemohli to uvést ve shodu s jeho dřívějšími

výroky. Octli se v nejistotě. Oni zasluhovali zvláštní pozornosti.

2. Ježíš není tedy v rozporu se zástupci staré smlouvy. I když volil cestu utrpení, neodstoupil od zákona a proroků. Naopak! Právě tím je přivedl k naplnění.

3. Ježíš chtěl zabránit tělesnému nadšení, které vyprávěním takové události mohlo býti vzbuzeno u ostatních učedníků i v lidu.

12. úkol. — 19. září Zač. sob. 18. 08

Uzdravení posedlého.

Mark. 9, 14 29; Mat. 17, 14 - 27.

Úvod.

Posledně byli jsme na výšině, nyní jsme v údolí. Jak čistý byl vzduch tam nahoře; jak dusný je zde dole! Tam v říši světla; zde v temnotě. Jaký to opak! Ale Ježíš proměněn jest zde, jako tam. Zakusili-li jsme na hoře proměnění v přímém spojení s nebesy, v údolí vidíme proměnění uprostřed pouště hřícha, proti nevěře a nepřátelství světa.

Otázky.

1. Jakou moc dal kdysi Kristus svým učedníkům? Mat. 10, 8.

2. Jakou zprávu mohli dáti o svém úspěchu? Lukáš 10, 17.

3. Jakou zkušenost učinili s posedlým? Mark. 9, 18. Pozn. 1.

4. K čemu zákonníci použili tohoto nezdaru? V. 14, 16. Kdo byl nezdarem učedníků poškozen (kompromitován)?

5. Kam se nyní obrátil beznadějný otec? V. 17.

6. Co slabost učedníků způsobila u Pána? V. 19. Pozn. 2.

7. Co musil veřejně vytýkati? V. 19; Mat. 17, 20.

8. Vylič bližší okolnosti při uzdravení Ježíšem! Mark. 9, 20.

9. Na čem Ježíš svou pomoc činil závislou? V. 23. Komu tedy nejdříve musilo býti pomoheno? V. 24.

10. Jak nastalo uzdravení? V. 25. Jak zlý duch vyjádřil ještě jednou svou zlost? V. 26.

11. Jak daleko sahá láskyplná péče Ježíšova? V. 27.

12. Co v takovýchto případech tedy nedostačuje? V. 28, 29. Pozn. 3.

Poznámky.

1. Jak bolně zní žaloba otcova: Tvoji učedníci nemohli jej uzdraviti. Oni se o to sice pokoušeli, ale nadarmo.

2. Slabost učedníků vzbudila nevoli u Pána. Poranila jeho srdce, urazila a zkalila jeho společenství s Bohem. Po obecenství, které měl s nebeskými bytostmi, pociťuje hlubší propast mezi svou velebností a převráceným pokolením.

3. Obyčejná míra víry zde nedostačuje. K tomu je třeba plná síla víry, kterou lze získati jen opravdovým spojením s Bohem (modlitbou) a rozhodným oddělením se od světa (postem).

13. úkol — 26. září Zač sob. 17. 52.

Opakování.

1. Úkol. Z podobenství o zrně hořčičném ukaž, jakým způsobem království Boží má se rozšířiti! Jak dalece příchod a působení království nebeského podobá se kvasu, který se dává do mouky?

2. Úkol. Proč Ježíš káral malomyslnost svých učedníků? Odkud čerpal Ježíš svůj klid? Co dosvědčuje

Ježíšova moc nad bouří a mořem? Vyprávěj zkušenost Ježíšovu mezi Gadarenskými!

3. Úkol. Jako kdo ukázal se Kristus vzkříšením dcerušky Jairovy?

4. Úkol. Z uzdravení slepého a němého ukaž, co nám chce dáti Spasitel!

5. Úkol. Proč učedníci měli nejdříve kázati Izraelským? Proč nemají se předem starati o své vydržování?

6. Úkol. Jaký osud očekával učedníky při jejich činnosti? Jak se měli chovati v nebezpečí? Jak může Ježíš říci, že nepřišel, aby uvedl pokoj, nýbrž meč?

7. Úkol. Co se měli učiti učedníci z předivného nasyzení? Jak se to osvědčilo v dějinách díla misijního?

8. Úkol. Co Ježíš chtěl znázorniti, když se prohlásil za chleba života? Jaké má býti toto společenství?

9. Úkol. Proč Ježíš šel do krajiny Týru a Sidonu? Jak žena kananejská dosáhla žádané pomoci? Který předsudek chtěl Ježíš odstraniti u svých učedníků?

10. Úkol. Jak vrstevníci Ježíšovi soudili o jeho osobě a díle? Jak Petr dospěl k svému vyznání? V čem tedy záleží síla církve?

11. Úkol. Jak dalece lze proměnění Ježíšovo nazvati malým obrazem jeho druhého příchodu? Co učedníci měli při tom pochopiti?

12. Úkol. Proč učedníci nemohli uzdraviti posedlého, ačkoliv jim moc uzdravování byla propůjčena? Čeho jest zvláště třeba v takových neobyčejných případech?

